

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд

Број: 6/0-02-342/2018-19

Датум: 11. јун 2018. године

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-342/2018-1, коју је 10. априла 2018. године поднело привредно друштво „VINCI Airports Serbia“ d.o.o., са седиштем на адреси Теразије 29, Београд, преко пуномоћника адвоката Бориса Богдановића и Раде М. Јанковић, Теразије 29, Београд, дана 11. јуна 2018. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле од стране привредног друштва „VINCI Airports Serbia“ d.o.o., са седиштем на адреси Теразије 29, Београд, матични број 21364568, над пословањем привредног друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, са седиштем на адреси 11180 Београд 59, Београд-Сурчин, матични број 07036540, које се односи на делатност управљања Аеродромом „Никола Тесла“ у Београду.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, друштво „VINCI Airports Serbia“, дана 13. априла 2018. године уплатио уплатио 25.000,00 (двадесетпетхиљада) евра на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што одговара прописаном износу таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво „VINCI Airports Serbia“ d.o.o., са седиштем на адреси Теразије 29, Београд, матични број 21364568 (даље у тексту: подносилац пријаве или „VINCI Airports Serbia“), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у тексту: Комисија), 10. априла 2018. године, преко пуномоћника адвоката Бориса Богдановића и Раде М. Јанковић, Теразије 29, Београд, пријаву концентрације број 6/0-02-342/2018-1. Подносилац пријаве је поднео неколико допуна пријаве концентрације, закључно са допуном од 5. јуна 2018. године.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријава потпуна и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве

концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. Саставни део пријаве концентрације чини и доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, даље у тексту: Закон), подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Садржину захтева представља спецификација података чија се заштита тражи, као и образложење разлога за постављање таквог захтева. Комисија је о овом захтеву одлучила посебним закључком о заштити података.

1. Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве послује у оквиру групе друштава „VINCI Airports“, као друштво за посебне намене, основано 27. фебруара 2018. године искључиво ради реализације Уговора о концесији за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром АД Аеродрома Никола Тесла Београд и обављање делатности оператера аеродрома на Аеродрому Никола Тесла у Београду (даље у тексту: Уговор о концесији), закљученог 22. марта 2018. године, и може учествовати искључиво у спровођењу концесије у чију сврху је основано, у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесији („Службени гласник РС“, бр. 88/11,15/16, 104/16). Друштво „VINCI Airports Serbia“ нема зависна друштва, а његова регистрована претежна делатност је „услугне делатности у ваздушном саобраћају“.

Оснивач и једини власник друштва „VINCI Airports Serbia“ је привредно друштво „VINCI Airports“ SAS, са седиштем на адреси Rue Louis Blériot 12-14, Rueil-Malmaison, Француска, матични број 410002075. Друштво „VINCI Airports“ обавља делатност управљања аеродромима и развоја аеродрома широм света, а делатност обавља преко зависних друштава посебне намене, која су формирана ради реализације индивидуалних концесионих и других пројеката. Ово друштво је основано 1996. године, а његов једини власник је „VINCI Concessions“ SAS, са седиштем на адреси Rue Louis Blériot 12-14, Rueil-Malmaison, Француска, матични број 41000195200036. Друштво „VINCI Concessions“ је холдинг компанија која преко својих зависних друштава, спровођењем концесије, односно пројеката јавно-приватног партнерства, обавља делатност пројектовања, финансирања, управљања и одржавања јавних инфраструктурних пројеката (аутопутеви, аеродроми, железничке пруге, стадиони, итд.) у Северној Америци, Јужној Америци, Азији и Европи.

Власник друштва „VINCI Concessions“ је компанија „VINCI“ SA, са седиштем на адреси Cours Ferdinand de Lesseps 1, Rueil-Malmaison, Француска, матични број 552037806, које послује као крајње контролно друштво читаве групе „VINCI“. Компанија „VINCI“ је листирана на „Euronext“ берзи у Паризу.

У оквиру групе друштава „VINCI“ послују две групе друштава: друштва чија делатност се односи на стицање и спровођење концесија у вези са транспортом (концесије за аутопутеве, за аеродроме и у области железница) и у вези са коришћењем других предмета концесије (стадиони и бране), и друштва која се баве изградњом, одржавањем саобраћајница и енергетском делатношћу. Привредна друштва у оквиру групе друштава „VINCI Airports“ управљају аеродромима: у Француској (10 аеродрома), у Португалији (12 аеродрома), у Камбоџи (три аеродрома), у Јапану (три

аеродрома, у конзорцијуму са јапанским партнерима), у Доминиканској Републици (6 аеродрома), у Бразилу (један аеродром) и у Чилеу (један аеродром, у конзорцијуму са два привредна друштва).

У Републици Србији, група „VINCI“ не обавља делатност оператора аеродрома и не послује на тржишту аеродромских услуга, али има издвојени организациони део привредног друштва из састава VINCI групе које је присутно на тржишту Републике Србије. То је FREYSSINET OGRANAK BEOGRAD, Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 104, матични број 29501971 – огранак страног правног лица, друштва FREYSSINET INTERNATIONAL ET COMPAGNIE, Француска, матични број 333912764, чија је претежна делатност изградња стамбених и нестамбених зграда.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве стиче контролу над пословањем привредног друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ (даље у тексту „AD AERODROM NIKOLA TESLA“), са седиштем на адреси 11180 Београд 59, Београд-Сурчин, матични број 07036540, које се односи на делатност управљања Аеродромом „Никола Тесла“ у Београду (даље у тексту: циљно пословање), и то стицањем концесије за обављање делатности оператора аеродрома и права коришћења инфраструктуре аеродрома, укључујући непокретну имовину (објекти и земљиште) и покретну имовину привредног друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, ради обављања делатности оператора аеродрома. Циљно пословање се налази под контролом друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“.

Привредно друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ је наменски основано 1992. године, као оператор аеродрома, са циљем пружања аеродромских услуга, као основне делатности, а у оквиру споредних делатности врши и друге услуге на аеродромском комплексу за потребе корисника услуга, домаћих и страних авио-компанија. На дан закључења Уговора о концесији, друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ управља Аеродромом „Никола Тесла“ и поседује важећи сертификат Аеродрома, који је издао Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ је регистровано за: прихват и отпрему авиона, путника, робе и поште у домаћем и међународном саобраћају; одржавање полетно-слетне стазе, маневарских површина, платформи и стајанки, опреме и инсталација које омогућују ваздухопловне активности; закуп рекламног простора и излагање рекламног и пропагандног материјала, заступање страних фирми; шпедицију; одржавање аеродрома и комуналне и енергетске инфраструктуре; истраживање тржишта, пројектовање и инжењеринг; вођење царинског складишта, складиштење и руковање робом; заједничко коришћење опреме и инсталација; најам моторних и других возила и машина; транспорт, чишћење и уклањање отпада; закуп земљишта; организовање аеродромске службе безбедности и др. До 2010. године, друштво је пословало као Јавно предузеће Аеродром Никола Тесла Београд, а у периоду од 1992. године до 2006. године као Јавно предузеће Аеродром „Београд“.

Према наводима из пријаве, привредно друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ ће након почетка концесије и преноса циљног пословања на подносиоца пријаве, променити своју послову делатност и наставити да постоји као самостални, листирани привредни субјект, са основном дужношћу да прати реализацију Уговора о концесији. Друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ нема повезаних друштава, а његов већински акционар је Република Србија.

Аеродром „Никола Тесла“ је пуштен у саобраћај 1962. године, када је почело пословање Аеродрома на локацији у Сурчину. Аеродром је главни међународни

аеродром у Републици Србији и постао је базни аеродром неколико авио-компанија и обухвата неколико аеродромских служби (служба за вођење авиона, спасилачко-ватрогасна служба, возни парк за зимско и летње одржавање маневарских и других површина, техничка база). У оквиру комплекса Аеродрома лоцирани су: предузеће „Јат Техника“, оперативна одељења Агенције за контролу летења, Управе царина и авио-компаније „Air Serbia“, Музеј ваздухопловства, школски центри авио-компаније „Air Serbia“ и Агенције за контролу летења, Хеликоптерска јединица МУП и др.

[...]

2. Опис концентрације и акт о концентрацији

Правни основ за концентрацију је Уговор о концесији за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром АД Аеродрома Никола Тесла Београд и обављање делатности оператера аеродрома на Аеродрому Никола Тесла у Београду, закључен 22. марта 2018. године, између Републике Србије и привредног друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, с једне стране, као даваоца концесије, и друштва „VINCI Airports Serbia“ и „VINCI Airports“ SAS, с друге стране, као изабраног најповољнијег понуђача. Предмет концесије је финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром Аеродрома „Никола Тесла“ и обављање делатности оператера аеродрома.

Уговором о концесији је предвиђено да подносилац пријаве стекне право да обавља концесионе активности, које су дефинисане као пословање и активности које обухватају делатност управљања Аеродромом, извођење радова на изградњи и реконструкцији постојеће аеродромске инфраструктуре, као и других развојних и грађевинских радова на Аеродрому, финансирање, управљање, функционисање и одржавање аеродрома и концесионих средстава, као и пружање одговарајућих услуга у складу са релевантним прописима.

Уговором је предвиђено и следеће:

Као услов за обављање концесионих активности, подносилац пријаве ће стећи право коришћења одређених непокретности, покретне и нематеријалне имовине ближе дефинисане као концесиона средства у власништву друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, преузети запослене овог друштва и на други начин његова радно ангажована лица, као и уговоре са трећим лицима у којима је друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ једна од уговорних страна, а који се односе на концесионе активности (укључујући закупе, уговоре са авио-превозиоцима, пружаоцима услуга земаљског опслуживања, јавним предузећима, јавним комуналним предузећима, итд.). Важећа дозвола за коришћење Аеродрома, као и право коришћења аеродромске инфраструктуре, преноси се на друштво „VINCI Airports Serbia“, као друштво посебне намене. Подносилац пријаве не преузима контролу над друштвом „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, не постаје власник акција нити стиче било каква права над овим друштвом, већ стиче право да, стицањем циљног пословања, обавља делатност оператера аеродрома, управља и развија аеродромску инфраструктуру и располаже приходима од обављања регистроване делатности уз дужност уплате концесионе накнаде.

[...]

Период трајања концесије је 25 година, након чега ће подносилац пријаве пренети на друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ или његовог следбеника циљно пословање, сва концесиона средства која су у међувремену стечена и изграђена,

све уговоре из текућег пословања, као и запослене и радно ангажоване, на начин предвиђен Уговором. Право коришћења аеродромске инфраструктуре ће такође бити враћено по истеку концесије.

Комисија је оценила да се, у складу са (судском) праксом ЕУ, за потребе права конкуренције, активности управљања аеродромом и његовог коришћења које се састоје од пружања аеродромских услуга ваздухопловима и другим корисницима унутар аеродрома, одређују као економске активности, односно као комерцијалне или привредне делатности. Зато се и делатност оператера аеродрома сврстава у економске активности, а коришћење инфраструктуре аеродрома сматра се активношћу која је директно повезана са управљањем аеродромом. Чињеница да аеродром може бити у приватној својини, односно да оператер аеродрома може бити физичко лице или правно лице у приватном власништву, оцењује са као додатни доказ да је управљање аеродромом економска активност и да се на аеродроме и на оператере аеродрома и њихово пословање, као учеснике на тржишту, може применити право конкуренције.¹

Делатност управљања аеродромом је утврђена као делатност коју врши оператер аеродрома и као делатност од општег интереса, у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама и Законом о управљању аеродромима („Сл. гласник РС”, број 104/16). Овим законима је предвиђено и да се концесија, као комерцијално обављање делатности од општег интереса, може дати и за аеродроме (тј. да делатност управљања аеродромом може бити предмет концесије), и да јавни партнер уступа приватном партнеру обављање делатности од општег интереса на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде од стране приватног, односно јавног партнера, при чему приватни партнер сноси ризик везан за комерцијално коришћење предмета концесије. Предмет концесије може да обухвати све или поједине активности управљања аеродромом.

Поступак давања концесије за Аеродром је спроводен у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама и Уредбом о начину давања концесије у фазама („Службени гласник РС”, бр. 1/17), и састојао се из две фазе. Поступак давања концесије је спровела Република Србија, коју заступа Влада Републике Србије и привредно друштво „AD AERODROM NIKOLA TESLA”, као даваоци концесије. Јавни позив за Поступак давања концесије је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”, бр. 9/17, дана 10.02.2017. године.

У поступку давања концесије, пријаве је поднело укупно 27 подносилаца из 15 земаља. Одлуком о испуњености услова (заводни број Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број 023-00-00040/2017-12, од 15.03.2017. године, заводни број АНТ: 01 број ГД-970/2017, од 15.03.2017. године), као благовремене и уредне пријаве за учешће у поступку, прихваћено је 25 пријава. Одлуком о испуњености услова придружених чланова конзорцијума (заводни број Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 06-00-00098/2017-12/1, од 10.05.2017. године, заводни број АНТ: ГД-2313/2017, од 10.05.2017. године), као благовремене и уредне пријаве за учешће у поступку, прихваћене су пријаве још два подносиоца. За учешће у Фази 1 поступка укупно се квалификовало 6 подносилаца пријава, а Одлуком о признавању квалификација подносиоцима пријаве који су

¹ Вид. пресуде у предметима *Aéroports de Paris v Commission of the European Communities* (случај број T-128/98, пресуда Општег суда од 12. децембра 2000. године, ECR II-3929, потврђена пресудом Суда правде од 24. октобра 2002. године, случај C-82/01, ECR I-9297, т. 75-79) и *Mitteldeutsche Flughafen AG and Flughafen Leipzig-Halle GmbH v European Commission* (случај C-288/11 P, пресуда Суда правде од 19. децембра 2012. године).

испунили услове за учешће у Фази 2 поступка, (заводни број Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број 023-00-00140/2017-12 од 20.06.2017. године, заводни број АНТ: 01 број ГД-3271/2017 од 20.06.2017. године), прихваћено је 5 необавезујућих квалификованих понуда, које су касније прихваћене као обавезујуће. На основу Извештаја Стручног тима о прегледу и оцени Пријава за обавезујућу понуду, као и предлога одлуке о избору, Одлуком Владе Републике Србије и друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, од 5. јануара 2018. године (заводни број Владе РС 023-00-1/2018-12 и заводни број АНТ-а ГД – 111/2018), понуда друштва VINCI AIRPORTS S.A.S изабрана је као најповољнија понуда у поступку доделе концесије за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање, управљање инфраструктуром Аеродрома и обављање делатности оператера аеродрома.

У пракси Европске комисије² и појединих националних тела за заштиту конкуренције (нпр. Француске³ и Грчке⁴), више пута је потврђено да преузимањем контроле над аеродромима (након додељене концесије или након избора најповољнијег оператера у поступку јавног надметања или непосредном погодбом), односно преузимањем делатности оператера аеродрома настаје концентрација.⁵ У складу са таквом праксом, поступа и Комисија.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве ће стећи контролу над пословањем привредног друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“, које се односи на делатност управљања Аеродромом „Никола Тесла“, и то преузимањем делатности оператера аеродрома и стицањем права коришћења инфраструктуре аеродрома, ради обављања делатности оператера аеродрома. То значи да се стицањем концесије за управљање аеродромом и циљног пословања стиче контрола над делом друштва „AD AERODROM NIKOLA TESLA“ који представља самосталну пословну целину у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона.

[...]

3. Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је на основу свега наведеног закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије, Комисија је утврдила да су учесници у концентрацији имали обавезу да пријаве концентрацију, јер је укупан приход учесника већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Комисија је утврдила да је пријава концентрације благовремена, јер је поднета у складу са чланом 63. став 1. Закона.

² На пример, стицање концесије за управљање аеродромима у Берлину (предмети М.1255 – *Flughafen Berlin* и М.2262 – *Flughafen Berlin II*), и давање концесије за аеродром у Будимпешти (предмети М.4019 – *Fraport /Deutsche Bank /Budapest Airport*).

³ Давање концесије за аеродроме у Лиону у Француској, при чему је концесију стекла компанија „VINCI“ (предмет 16-DCC-167) и давање концесије за аеродром у Сантјагу у Чилеу (предмет 15-DCC-125). Концесионар за аеродром у Сантјагу је био конзорцијум друштва чији члан је компанија „VINCI“, а ту концентрацију је оцењивало и словачко тело за заштиту конкуренције.

⁴ Давање концесије за 14 регионалних аеродрома у Грчкој (одлука 626/2016).

⁵ Европска комисија је више пута одобравала концентрације које настају и као резултат стицања контроле након додељене концесије за друге предмете концесије, а не само за аеродроме. Вид. на пример предмете М.567 – *Lyonnais des Eaux /Northumbrian Water*, М.4087 – *EIFFAGE /Macquarie /APRR*, М.5855 – *DB /Arriva*.

4. Релевантно тржиште

Комисија је утврдила релевантно тржиште у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Полазећи од производа које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене, за потребе оцене ефеката концентрације, у конкретном случају одређена су следећа релевантна тржишта производа:

- 1) тржиште пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре;
- 2) тржиште пружања услуга земаљског опслуживања на аеродрому;
- 3) тржиште пружања комерцијалних услуга.

Подносилац пријаве је предложио да се као релевантна тржишта производа одреде наведена тржишта и тржиште доделе концесије за пружање аеродромских услуга, полазећи од околности да тржиште производа треба посматрати у две одвојене целине, односно као тржиште пружања аеродромских услуга и тржиште доделе концесије за пружање аеродромских услуга. Комисија међутим није разматрала тржиште доделе концесије за пружање аеродромских услуга као посебно тржиште производа, јер циљно пословање до сада није било присутно на овом тржишту у Републици Србији, а и концентрација свакако не нарушава конкуренцију на тржишту Републике Србије. Тржиште пружања аеродромских услуга је даље сегментирано узимајући у обзир одређене врсте ових услуга, које се према својој природи могу посматрати одвојено, што је у складу са праксом ЕУ.⁶

Приликом утврђивања релевантних тржишта производа, Комисија је имала у виду законску дефиницију делатности оператора аеродрома (тј. управљања аеродромом) и поделу аеродромских услуга.

У складу са чланом 4. ст. 1-5. Закона о управљању аеродромима, делатност оператора аеродрома (тј. управљања аеродромом) обухвата стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле ради успостављања и координације рада аеродромских служби, стварање услова за пружање услуга које на аеродрому пружа оператор аеродрома и координацију осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружаоца услуга, при чему:

- i. стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле односи се на стварање услова оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, планирање, пројектовање, изградњу и одржавање аеродрома и аеродромске инфраструктуре на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања обављају у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу;

⁶ Вид. предмете M.7398 – *Mirael/ Ferrovial/ NDH1*, M.786 – *Birmingham International Airport*, M.5652 – *GIP/ Gatwick Airport*, M.2262 – *Flughafen Berlin II*, M.7008 – *AENA INTERNACIONAL/ AXA PE/ LLAGL*, M.5648 – *OTPP/ MACQUARIE/ BRISTOL AIRPORT*, M.4164 – *Ferrovial/ Quebec/ GIC/ BAA*, M.6862 – *VINCI/ AEROPORTOS DE PORTUGAL*, M.7537 – *ARDIAN FRANCE/ F2i SGR/ F2i AEROPORTI*, M.8470 – *DAAM /INFRAVIA /FIH /AI*.

- ii. успостављање и координација рада аеродромских служби односи се на стварање услова за безбедно и обезбеђивано одвијање ваздушног саобраћаја, рад спасилачко-ватрогасне службе или спасилачко-ватрогасног обезбеђења, службе хитне медицинске помоћи или медицинског обезбеђења, као и на предузимање мера ради смањења опасности од присуства птица и других животиња на аеродрому или његовој околини и спречавања случајног или намерног приступа неовлашћеног лица на површину аеродрома која није јавна, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;
- iii. услуге које на аеродрому пружа оператер аеродрома обухватају све аеродромске услуге у области руковођења и управљања аеродромском инфраструктуром, координацију и контролу над пружањем аеродромских услуга од стране трећих лица, као и услуге које пружа оператер аеродрома у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;
- iv. координација осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга обухвата координацију услуга земаљског опслуживања и осталих услуга које пружа оператер аеродрома, односно трећа лица.

Релевантно тржиште производа под 1) је одређено као тржиште пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре (укључујући развој, одржавање, коришћење и обезбеђивање полетно-слетних стаза, паркинг позиције за ваздухоплове, рулне стазе и другу аеродромску инфраструктуру), имајући у виду да ово тржиште треба посматрати као засебно тржиште производа. Инфраструктура је основна физичка, логичка, технолошка и информационо-комуникациона структура која обухвата маневарске површине, платформе, саобраћајнице, објекте, инсталације, системе и опрему (члан 3. став 1. тачка 2. Закона о управљању аеродромима). Аеродроми су намењени за слетање, полетање и кретање ваздухоплова, и оператер аеродрома је дужан да омогући корисницима услуга приступ аеродромској инфраструктури, као и да са пружаоцима услуга земаљског опслуживања закључи уговор о коришћењу аеродромске инфраструктуре. Због тога и делатност управљања аеродромом обухвата и стварање услова оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, планирање, пројектовање, изградњу и одржавање аеродрома и аеродромске инфраструктуре на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања обавља у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу.

Аеродромске услуге у области коришћења аеродромске инфраструктуре могу се додатно поделити и према предмету превоза, на услуге превоза путника и превоза терета, јер је за њих, осим полетно-слетних стаза, потребна различита инфраструктура. Комисија је ипак оценила да у конкретном случају није потребно дефинисати ужа релевантна тржишта производа, с обзиром на то да подносилац није био до сада присутан у Србији на овом тржишту.

У погледу географског одређења тржишта пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре, Комисија је ово тржиште ограничила на територију Републике Србије, иако је подносилац пријаве алтернативно предложио да оно може да се одреди и као тржиште које обухвата гравитационо подручје аеродрома (*catchment area*), конкретно гравитационо подручје које обухвата простор око аеродрома на удаљености до 450 км.

Подносилац пријаве је имао у виду да аеродроми у оквиру одређене географске области међусобно конкуришу један другом при пружању услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре, као и праксу у ЕУ, према којој гравитационо подручје аеродрома није веће од 300 км (за међународне аеродроме, какав је Аеродром „Никола Тесла“) и од 100 км (за регионалне аеродроме). Подносилац пријаве наводи и да је величина гравитационог подручја („радијус“) од 450 км предвиђена и Јавним позивом за давање концесије („Службени гласник РС, број 9/17), као један од услова. [...]

Комисија, међутим, у складу са Законом, оцењује ефекте концентрације на конкуренцију на тржишту Републике Србије, због чега је и географско тржиште у случају тржишта пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре одређено на националном нивоу.

Релевантно тржиште производа под 2) се дефинише као тржиште пружања услуга земаљског опслуживања на аеродрому, обухватајући различите услуге које се на аеродромима пружају корисницима аеродрома, почев од регистрације путника и пртљага и њиховог укрцавања. Ово тржиште се односи на следеће услуге: административне послове и контролу, опслуживање путника (нпр. пријем путника на лет, вођење путника у доласку и одласку, продају авио карата), прихват и отпрему предатог пртљага (нпр. сортирање пртљага, трагање и достава пртљага приспелог одвојено од путника), прихват и отпрему поште и робе, прихват и отпрему ваздухоплова на платформи, опслуживање ваздухоплова, снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом; одржавање ваздухоплова, припрему лета и услуге за посаду, превоз путника и посаде од ваздухоплова и до ваздухоплова и снабдевање ваздухоплова храном и пићем. Земаљско опслуживање обухвата и одржавање аеродромске опреме (механичко и електро одржавање), робно-царинско складиштење и манипулацију робом и поштом, послове шпедиције, као и послове технолошке припреме процеса прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари.

Разлог за издвајање овог тржишта производа јесте и то што оператер аеродрома и пружалац услуга земаљског опслуживања морају потпуно да одвоје рачуне (конта) за пружање услуга земаљског опслуживања од рачуна за друге делатности, сагласно важећим рачуноводственим стандардима. Истовремено, у годишњим финансијским извештајима оператера аеродрома мора да буде видљиво одсуство било којих повезаних финансијских токова између пружања услуга земаљског опслуживања и његових делатности као оператера аеродрома. Комисија у конкретном случају није даље сегментирала ово тржиште услуга јер то није уобичајена упоредна пракса, с обзиром на то да се услуге земаљског опслуживања обично пружају заједно, а нарочито имајући у виду да подносилац пријаве није до сада био присутан на овом тржишту у Србији.

У складу са предлогом подносиоца пријаве и упоредном праксом, Комисија је ово тржиште производа ограничила, у географском смислу, на Аеродром „Никола Тесла“, с обзиром на то да се пружање (уговарање) услуга земаљског опслуживања везује за конкретан аеродром јер и предметне услуге могуће је користити само на одређеном аеродрому.

Релевантно тржиште производа под 3) одређено је као тржиште пружања комерцијалних услуга, које обухвата услуге кетеринга, паркирања возила, изнајмљивања возила, изнајмљивање простора за оглашавање, малопродаје, продавница у *duty free* режиму и др. Ово тржиште је издвојено као посебно, с обзиром на то да се ради о комерцијалним услугама које се пружају на аеродрому, као пратеће услуге, оним корисницима који већ користе услуге које су везане за ваздушни

саобраћај. Пружање комерцијалних услуга на аеродрому је типично везано за конкретни аеродром, јер је предметне услуге могуће добити само на одређеном аеродрому, због чега се границе овог тржишта, у географском смислу, везују за Аеродром „Никола Тесла“.

5. Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је, на основу доступних података и података које јој је доставио подносилац пријаве, оценила да концентрација неће нарушити конкуренцију у Републици Србији, имајући у виду да подносилац пријаве није био до сада активан ни на једном од утврђених релевантних тржишта и да нема промене тржишне структуре нити преклапања са циљним пословањем у Републици Србији, као што је даље образложено. Подносилац пријаве је активан на светском тржишту управљања аеродромима, што укључује тржишта давања концесије за управљање аеродромима и тржишта пружања аеродромских услуга у вези са руковођењем и управљањем аеродромском инфраструктуром и пружањем аеродромских услуга.

На тржишту пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре, подносилац пријаве није до сада био активан у Републици Србији, тако да нема преклапања у пословању учесника у концентрацији. Комисија је при томе имала у виду и околност да подносилац пријаве неће бити активан на потенцијалним тржиштима пружања аеродромских услуга у области коришћења аеродромске инфраструктуре (сходно наведеном услову предвиђеном у позиву за давање концесије, да као понуђач, и као концесионар, подносилац пријаве не сме директно или преко својих повезаних лица, поседовати више од 20% основног капитала или права гласа у власнику аеродрома, концесионару аеродрома или имаоцу Уговора о јавно-приватном партнерству у вези са аеродромом, који аеродром је опслужио више од милион путника у било ком тренутку у периоду од 12 узастопних месеци почев од 1. јануара 2016. године и који се налази у радијусу од 450км од Аеродрома). Овај услов ће се примењивати током читавог трајања Уговора о концесији, осим уколико се давалац концесије другачије не сагласи у писаној форми.

На тржишту пружања услуга земаљског опслуживања на аеродрому, подносилац пријаве такође до сада није био активан, док је удео Аеродрома на овом тржишту у 2017. години, према проценама подносиоца пријаве, износио око /40-50%. Остали учесници на овом тржишту су друштва „Air Serbia Ground Handling Services“ д.о.о., Београд (са тржишним уделом од око /50-60%) и „Sky Partner“ д.о.о., Београд (са тржишним уделом од око /5-10%). [...]

Приликом оцене ефеката на овом релевантном тржишту, Комисија је нарочито имала у виду да, у складу са Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12 и 45/15) и Правилником о пружању услуга земаљског опслуживања на аеродромима („Службени гласник РС“, број 61/15), на аеродрому који се користи за јавни авио-превоз са годишњим прометом већим од 2.000.000 путника или 50.000 т робе, пружаоци услуга земаљског опслуживања имају слободан приступ тржишту, ради пружања једне или више услуга. Услуге земаљског опслуживања може да пружа било које привредно друштво, друго правно лице или предузетник који је регистрован у Републици Србији и који поседује дозволу за пружање једне или више услуга земаљског опслуживања коју издаје Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије. Директорат издаје дозволу за пружање услуга земаљског

опслуживања подносиоцу захтева који испуњава организационе, финансијске, техничке, технолошке и персоналне услове за њено издавање. Ове услуге може да пружа и оператер аеродрома или тело које управља аеродромом ако испуњава услове за пружање тих услуга предвиђене прописима, с тим што се тада не издаје посебна дозвола за пружање услуга земаљског опслуживања, већ се те услуге наводе у дозволи за коришћење аеродрома.

Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије може, на поједином аеродрому, под одређеним условима, да ограничи број пружалаца услуга земаљског опслуживања на најмање два по врсти услуге, али у том случају корисници аеродрома морају да имају, без обзира који им је део аеродрома додељен, за сваку врсту услуга земаљског опслуживања која је предмет ограничења, могућност ефективног избора између најмање два пружаоца услуга земаљског опслуживања.

Подносилац пријаве није до сада био активан ни на тржишту пружања комерцијалних услуга, а ни Аеродром не пружа све услуге обухваћене овим тржиштем (нпр. услуге малопродаје и продавница у *duty free* режиму, угоститељске услуге, услуге кетеринга, изнајмљивања возила).

Према подацима подносиоца пријаве, услуге кетеринга пружају два правна лица која нису повезана са циљним пословањем, а изнајмљивањем возила се баве приватне компаније у близини Аеродрома, којих према подацима из пријаве тренутно има 17 (циљно пословање само издаје у закуп пословни простор пружаоцима наведених услуга на Аеродрому). Пружаоцима услуга малопродаје и продавница у *duty free* режиму, Аеродром даје у закуп пословни простор за обављање делатности, у поступку јавног оглашавања или у поступку јавног надметања. Изузетно, простор се даје у закуп непосредном погодбом у случајевима када су у питању амбасаде страних држава у Републици Србији, трговинска и војна представништва, међународне хуманитарне организације, државни органи, авио компаније, овлашћени агенти авио компанија, предузећа за одржавање и оправку и ваздухоплова, као и предузећа која по основу закључених уговора са друштвом „AD AERODROM NIKOLA TESLA” имају потребу за привременим коришћењем пословног простора као и предузећа која, по основу природе посла, пружају услуге искључиво циљном пословању.

Аеродром, као једини пружалац услуга, обавља услуге изнајмљивања простора за оглашавање и малопродајног, тј. пословног простора и паркирања возила, с тим што се као потенцијални пружаоци услуга паркирања наводе бројни учесници на овом тржишту. Простор за оглашавање се издаје у поступку прикупљања писмених понуда путем јавног оглашавања или у поступку јавног надметања. Изузетно, простор се даје у закуп непосредном погодбом у случајевима који су претходно наведени. Обављање ових активности после трансакције преузеће подносилац пријаве.

Из утврђеног чињеничног стања и према наводима из пријаве, произлази да спровођењем предметне концентрације не долази до хоризонталног преклапања или вертикалних веза на утврђеним релевантним тржиштима, те се може закључити да спровођењем концентрације неће доћи до негативних ефеката на концентрацију.

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на

тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић